Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CII. No. 242. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 21, 1995. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 21-го ГРУДНЯ 1995 р. Ч. 242. РІК CII.

ЕКЗЕКУТИВА УАКР ВІДБУЛА НАРАДИ

Ню Йорк (Р. Барановський). — Тут 15-го листопада 1995 року відбулися наради Української Американської Координаційної Ради, якими проводила голова Уляна Дячук. У нарадах взяли участь голова і заступник голови Крайової Ради д-р Богдан Шебунчак і Володимир Сохан.

Після прийняття порядку нарад і протоколу з попередніх нарад, що його прочитав протоколярний секретар Осип Труш, звітували члени Екзекутиви.

Р. Барановський подав до преси репортаж з нарад Екзекутиви 11-го вересня 1995 року („Свобода" ч. 187 з 3-го жовтня, „Народна Воля" ч. 40 з 19-го жовтня), звернення до громадянства у справі заснування української канцелярії у Вашінгтоні („Свобода" ч. 184 з 28-го вересня, „Народна Воля" і „Український Тижневик" ч. 38 з 17-го вересня). Зредагував Бюлетень ч. 3 (46), написав статтю у справі переговорів про злуку централь („Свобода" ч. 178 з 20-го вересня і „Народна Воля" ч. 38 з 5-го жовтня). Репрезентував УАКР на бенкеті УБС на оселі „Верховина" в Глен Спей 28-го жовтня з нагоди 85-ліття і склав усний привіт.

Вислав привіти до Конгресу Українців Канади 18-го Конгресу і Буковинському Куреневі з нагоди посвячення пам'ятника в Чернівцях. Вислав листи з подякою за пожертви на УАКР, СКУ і Фонд Відродження України тим жертводавцям, що надіслали поважніші суми.

Євген Стахів як співголова Комітету для вшанування Президента Леоніда Кучми займався підготовою бенкету, що відбувся 23 жовтня в Ню Йорку, який пройшов задовільно з деякими запізненням і нефортунним заключним словом д-ра Асколда Лозинського, на яке Президент не міг відповісти. Брав участь у пресконференції, яку влаштував амбасадор України в ООН Анатолій Зленко і підготовив виступ його 15-го листопада УНДОмі в Ню Йорку з доповіддю на тему: „50 літ України в ООН — світла і тіні". Відбув дві зустрічі з д-ром Степаном Вороном у справі можливости створення одної громадської централі в ЗСА. Їздив в Україну, щоби нав'язати контакт з жидівським організаціями в Україні та в справі видання своєї книжки споминів „Крізь тюрми, підпілля і кордони". 29-го жовтня у 54-ту річницю знищення жидів і українських націоналістів в Бабиному Ярі брав участь у покладенні вінків і виступив зі словом коло хреста, встановленого у пам'ять українських націоналістів, знищених в Києві німцями в 1942 році. Головну промову виголосив Іван Драч. Увечері того ж дня відбулося вшанування пам'яті знищених німцями жидів. Виступали амбасадор Ізраїля та представник німецької амбасади, промова якого була перекладена на українську мову. Ціла імпреза була проведена українською мовою. Виступали теж Стахів, посадник Києва Леонід Косаківський, Ілія Левітас і

(Закінчення на стор. 4)

ГОТУЮТЬ ДАЛЬШУ ПРОГРАМУ ПРИВАТИЗАЦІЇ

Київ (УНІАР). — Президія Верховної Ради України під головуванням Олександра Мороза розглянула питання, що мають бути винесені найближчим часом на затвердження до парламенту. Найголовніше з них — програма приватизації на 1996 рік, підготовлена Фондом Державного Майна, Міністерствами економіки, фінансів, статистики, юстиції та Державним антимонопольним комітетом.

Цією програмою передбачено завершення малої приватизації протягом першої половини 1996 року; приватизацію середніх і великих підприємств шляхом продажу акцій відкритих акціонерних товариств, створених на базі майна цих об'єктів; впровадження приватизації об'єктів разом із земельними ділянками, на яких вони розташовані; а також видачу додаткових приватизаційних сертифікатів громадянам, які втратили свої заощадження в державних банках у наслідок гіперінфляції.

У 1996 році заплановано приватизувати 16, 800 об'єктів, у тому числі 4, 800 великих і середніх. Правдоподібно, однак, що ця програма буде розглянута в парляменті лише після того, як депутати заслухають докладний звіт Фонду Державного Майна про перебіг приватизації в 1994-95 роках та висновки Контрольної комісії з цього приводу.

Ген. К. Повелл не зацікавлений

Вашінгтон. — Генерал Колін Повелл не є зацікавлений кандидувати на віцепрезидента ЗСА від Республіканської партії, як твердить його речник Билл Смаллен. Одначе сен. Роберт Дол передбачає, що ген. К. Повелл дасть свою згоду, якщо йому зроблять конкретну пропозицію.

Одначе покищо між сен. Р. Долом і ген. К. Повеллом розмови на цю тему не було. Б. Смаллен підкреслив, що генерал дуже ясно висловився у цій справі 8-го листопада, коли заявив, що не буде кандидувати на жодний виборчий пост у виборах 1996 року, а це також включає пост віцепрезидента.

Сен. Р. Дол, передовий кандидат Республіканської партії у президентських виборах 1996, минулої неділі, 17-го грудня, признав, що коли б ген. К. Повелл був його партнером, то це збільшило б його можливості виграти вибори. Коли ж сен. Р. Дола на програмі „Зустріч з пресою" телевізійної мережі Ен-Бі-Сі минулої неділі запитали про це, то він сказав, що на його думку „ген. К. Повелл позитивно відгукнувся б знову на поклик до обов'язку".

ПРЕЗИДЕНТ І РЕСПУБЛІКАНЦІ ХОЧУТЬ ПОЛАГОДИТИ СПРАВУ БЮДЖЕТУ

Вашінгтон. — У вівторок, 19-го грудня, президент Билл Клінтон, Роберт Дол, провідник сенатської більшости, і Нют Ґінґріч, спікер Палати Репрезентантів, на двогодинній зустрічі домовились про те, що особисто візьмуть участь у полагодженні справи збалансування державного бюджету впродовж наступних сімох років. Добившись від Білого Дому бажаної концесії — вживати у переговорах економічні можливості країни на базі підрахунків безпартійного Конгресового бюро бюджету. Республіканські керівники підкреслили, що сподіваються справу бюджету полагодити ще перед новим роком.

Крім того, обидва республіканські лідери заявили, що при наступній їхній зустрічі з Президентом намагатимуться устійнити загальний рамовий плян збалансування бюджету, а коли це станеться, то Конгрес застановиться над тимчасовим законопроєктом про державні видатки, який уможливив би повне відкриття всіх державних установ принайменше до 27-го або 28-го грудня, а з тим і поворот до праці 260, 000 державних працівників.

У той самий час, спонукані економічним сповільненням і неспокоєм бірж цінних паперів, Федеральна рада валютних резерв обнизила на одну четверту відсотка рати короткотривалих банкових позичок. Це у свою чергу до деякої міри заспокоїло загальне ринкове занепокоєння в країні, але відчувається, що все залежатиме від переговорів і домовлення Президента з республіканським конгресовим керівництвом.

Франція не хоче відкривати кордонів

Париж. — Після хвилі здійснених у французьких містах, в тому числі у столиці, терористичних акцій уряд країни дав до зрозуміння, що далі має великі сумніви щодо відкриття кордонів, як того вимагає так звана Шенгенська угода.

Як відомо що ще угоду 24-го червня 1985 року підписали в люксембурзькому селищі Шеген Бельгія,

(Закінчення на стор. 4)

Україна відповіла на румунські претенсії

Київ. — Міністерство Закордонних Справ України оприлюднило спеціяльну заяву з приводу претензій Румунії на розташований у Чорному морі український острів Зміїний.

В останній час офіційні румунські урядові у своїх публічних виступах дали до зрозуміння, що мають намір звернутися до Міжнародного суду, вимагаючи „нового обговорення Протоколу 1948 року", згідно з яким острів Зміїний став складовою частиною СССР.

У заяві зовнішньополітичного департаменту України, між іншим, говориться: „Лінія українсько-румунського кордону була в загальних рисах окреслена Паризьким мирним договором 1947 року і невдовзі уточнена Протоколом 1948 року. Згодом положення цього Протоколу стали складовою частиною договорів між колишнім СРСР та Румунією про режим державного кордону від 1949 та 1961 років. Вони остаточно визначили лінію радянсько-румунського кордону і були беззастережно ратифіковані парляментом Румунії. Відповідно до загальновизнаних міжнародно-правових норм, які встановлюють правила правонаступництва, зокрема підтверджених у статті 11 Віденської конвенції 1978 року про правонаступництво держав стосовно договорів, Україна успадкувала існуючу на момент розпаду СРСР лінію державного кордону з Румунією. Те ж саме стосується територіяльних вод і континентального шельфу довкола острова Зміїний.

Таким чином, не існує жодних підстав для суперечки щодо територіяльної приналежности острова Зміїний, а отже і для порушення *питання про звернення до* Міжнародного суду".

Разом з тим в заяві української сторони підкреслюється, що Україна не висуває територіяльних претензій до жодної держави і хоче мати добросусідські взаємини з Румунією.

В Україні

ШАХТАРІ-ІНВАЛІДИ ХОЧУТЬ ЗВЕРНУТИСЯ ДО РАДИ ЕВРОПИ

ДОНБАС. — Протягом 16-денної голодівки протесту проти невирішення їхніх проблем шахтарі-інваліди змінювали тих, хто за станом здоров'я потрапляв до шпиталю. В акції взяли участь 44 особи. Щоденно їх підтримують 200–300 пікетувальників. Учасники акції підготували телеграму до Ради Европи з проханням надіслати комісію для допомоги у вирішенні їхніх проблем.

РІШЕННЯМ СУДУ ГАЗЕТУ „ОПОЗИЦІЯ" ЗАКРИТО

КИЇВ. — Строкиївський районний суд задоволив вимогу Міністерства Преси та Інформації України про припинення видання газети „Опозиція". Зустрічну скаргу редактора „Опозиції" Івана Макара про захист чести та гідности газети „Опозиція" суд відхилив. Начальник Головного управління засобів масової інформації Іван Бойко зазначив, що Міністерству преси вперше довелося виступити ініціятором закриття газети доси йому частіше доводилося захищати журналістів та редакторів.

З МОНОПОЛІСТАМИ БОРЮТЬСЯ, АЛЕ НЕ ЗАНАДТО

КИЇВ. — Голова Антимонопольного комітету України Олександер Завада повідомив, що в Україні все ще існує близько 2,000 підприємств-монополістів. Цього року, за його словами, розглянуто майже тисячу справ проти порушників антимонопольних законів, тобто у вісім разів більше, ніж торік, і стягнено 117 млн. карб. кари — приблизно 600 дол. Чи стане цієї суми на платню бодай одному співробітникові Антимонопольного комітету — О. Завада не повідомив. Очевидно, однак, що подолати лихо монополізму подібними адміністративними методами, без радикального ринкового реформування економіки, ближчим часом не вдасться.

ЖУРНАЛІСТИ ОБГОВОРЮЮТЬ СТАНОВИЩЕ ПРЕСИ

КИЇВ. — За підтримкою Міжнародного фонду "Відродження" українська Фундація захисту свободи слова та інформації провела триденну конференцію-семінар, на якій обговорила становище незалежної преси в сьогоднішній Україні. Йшлося зокрема про особливості журналістичної праці в умовах економічної й політичної нестабільности, про взаємодію з політичними партіями під час виборчої кампанії та про фахову етику журналістів. Зверталось увагу на недосконалість українських законів про пресу та про інформацію й на необхідність узгодження їх із европейськими законами у зв'язку зі вступом України до Ради Европи. Журналісти критикували торішні укази Президента про підтримку преси, які фактично дискримінують незалежні засоби масової інформації й надають невиправдані привілеї державним виданням. У конференції взяли участь провідні журналісти й редактори з усіх областей України.

ВІДБУВСЯ З'ЇЗД КОМУНІСТИЧНОЇ МОЛОДІ

КИЇВ. — Тут у Будинку Культури Товариства Сліпих відбувся установчий з'їзд Ленінського комуністичного союзу молоді України (ЛКСМУ), в якому взяли участь делегати з 16-ти областей України та з Криму. Своїм головним завданням ЛКСМУ вважає відновлення СССР та побудову в ньому комуністичного суспільства.

В УКРАЇНІ ДІЄ 1,868 СПІЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

КИЇВ. — Майже половина з 1,868 спільних підприємств, що діють сьогодні в Україні, створена з участю країн "великої сімки". З них 259 — українсько-американські, 253 — українсько-німецькі, і 50 — українсько-канадські. Саме на них припадає 40 відс. інвестицій, зроблених чужинцями в Україні від 1992 року. Загальний обсяг цих інвестицій, однак, невеликий — він заледве перевищує 420 млн. дол. за чотири роки. Лише двадцять відсотків СП інвестують у виробництво, тоді як решта займається переважно торгівлею й послугами.

ФОНД СОРОСА ЗАОХОЧУЄ ЖУРНАЛІСТІВ ПРОПАГУВАТИ РЕФОРМИ

КИЇВ. — Міжнародний фонд "Відродження", заснований в Україні американським більйонером Джорджем Соросом, присудив свої нагороди-гренти 22 газетам за найкраще висвітлення перебігу економічних реформ. Серед спеціялізованих видань перше місце посіла львівська газета "Діло"; серед загальноукраїнських громадсько-політичних видань найвищі нагороди присуджено київським російськомовним газетам "Новости" та "Зеркало Недели"; серед обласних і міських видань найвище оцінено маріупільський "Приазовский Рабочий" та "Зміївський Кур'єр" із Харківщини. Вітаючи лавреатів, голова Фонду Державного Майна Юрій Єхануров повідомив, що його установа теж проводить подібний конкурс, результати якого будуть оголошені в січні.

С. Хмара розраховує на Є. Марчука

Київ (УНІАР). — Відомий своєю непримиренністю до вчорашніх і сьогоднішніх номенклятурників народний депутат Степан Хмара, котрий свого часу відбув ув'язнення за участь у дисидентському русі, несподівано високо оцінив факт обрання депутатом парляменту теперішнього прем'єр-міністра, колишнього шефа КГБ України, Євгена Марчука.

На думку С. Хмари, депутатський мандат додасть Є. Марчукові впевнености, змінить його позиції в Уряді і сприятиме його діяльності на користь держави. С. Хмара вважає, що над Кабінетом Міністрів, на жаль, є ще один уряд, уповноважений якого не визначені жодними законами, а проте який керує усім і вся, ні за що не відповідаючи. Це — Адміністрація Президента на чолі з Дмитром Табачником. Саме від неї, вважає С. Хмара, походить сьогодні головна загроза державі, і саме Марчук є тією людиною, яка може покласти край сваволі функціонерів із Президентського оточення.

Ще однією загрозою для України С. Хмара вважає проєкт конституції, котра, на його думку, є антидемократичною й небезпечною для громадян, оскільки відкриває шлях диктатурі антиукраїнської олігархії й приховано сприяє реґіоналізації України.

Українська делеґація відвідала Польщу

Київ (УНІАР). — 18-го грудня українська делеґація на чолі з прем'єр-міністром України Євгеном Марчуком відвідала до Польщі.

У ході візити Є. Марчук зустрівся з прем'єр-міністром Польщі Юзефом Олексою. Відбулися переговори міністрів промисловості, транспорту, зв'язку, фінансів, сільського господарства. Укладено угоди щодо пляну виконання різних спільних проєктів.

Міністри зв'язку погодилися продовжити лінію телекомунікації, яка існує між Львовом і Ряшевом, до Києва і Кракова. Польська сторона також висловила бажання придбати акції приватизованих копалень залізної руди і сталеварень.

Розпочалася чистка в кримській міліції

Симферопіль (УНІАР). — За зв'язки зі злочинними групами тут звільнено з праці чотирьох працівників правоохоронних органів. Про це розповів новий начальник Управління Міністерства Внутрішніх Справ України у Криму Михайло Корнієнко, призначений на цей пост Президентом України 28-го листопада.

За словами Корнієнка, „чистка" у кримській міліції відбудеться на всіх рівнях, оскільки такого тісного зв'язку працівників правоохоронних органів зі злочинцями як у Криму — ніде немає. На думку Корнієнка, міліція не повинна бути підпорядкована місцевим органам влади і повинна діяти в рамках закону.

Ю. Кравченко занепокоєний станом української міліції

Київ (УНІАР). — Тут у понеділок, 18-го грудня, з нагоди Дня Української Міліції, що відзначається 20-го грудня, відбулася зустріч міністра внутрішніх справ України Юрія Кравченка з керівниками провідних засобів масової інформації.

Характеризуючи працю міліції за рік, Ю. Кравченко навів таку статистику: за 11 місяців цього року органи внутрішніх справ втратили 70 осіб, викрили 760 злочинних угрупувань, сконфіскували 4,000 одиниць вогнепальної зброї та чотири тонни вибухівки.

Міністер висловив занепокоєння підготовою майбутніх працівників органів внутрішніх справ, бо, хоча в Україні і функціонують 18 навчальних закладів правоохоронних органів, необхідною літературою вони не забезпечені, і підготова на належному рівні не ведеться. Це викликає сумніви, що така міліція ефективно захищатиме права і свободи українських громадян. До речі, за даними соціологічного опитування, тільки 36 відсотків опитаних вважають, що міліція виконує свої функції, а 46 відсотків кажуть, що навпаки.

Особливе занепокоєння Ю. Кравченко висловив з приводу ідеологічного незахищення правоохоронців, адже тільки за чотири роки існування незалежної України в правоохоронних органах загинуло 417 осіб.

З нагоди Дня Української Міліції Ю. Кравченко нагородив лавреатів журналістичного конкурсу за кращі публікації та телевізійні передачі про діяльність органів внутрішніх справ.

Розгляд приєднання України до МПА СНД відкладено

Київ. — Голова Верховної Ради України Олександер Мороз сказав, що Верховна Рада України продовжить розгляд питання про приєднання до Міжпарляментарної асамблеї СНД після нового року, але не пізніше лютого 1996 року. Він також зазначив, що підписувати угоди МПА СНД має Президент України.

О. Мороз надіслав листа до Леоніда Кучми і Євгена Марчука з проханням визначитися і зформулювати становище Президента і Уряду щодо вступу України до МПА СНД, але відповіді покищо не отримав.

В АМЕРИЦІ

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ, ЩО займається дослідженням, яку ролю в афері Вайтвотер відіграли президент Билл Клінтон і його дружина Гіллярі Родгам-Клінтон у понеділок, 18-го грудня, повідомила, що документи, які описують працю Г. Клінтон для збанкрутованої щадничо-позичкової установи зникли з папок адвокатської фірми, де дружина Президента була колись партнером у Літтл Рок, Аркенсо. Республіканські члени згаданої комісії твердять, що ці документи є конечними, щоб зрозуміти яка була роля Г. Родгам-Клінтон у 1980-их роках, коли її адвокатська фірма репрезентувала фінансову установу Медисон ґаранті, яка опісля збанкрутувала.

ВУЛИЧНІ БЕЗПОРЯДКИ охопили Бриксктон, один з районів англійської столиці. Вони почалися під час демонстрації протесту, яка стихійно виникла після смерти в будинку поліції чорного Вейна Дагласа, заарештованого за грабіжництво. Хоч він помер від серцевої хвороби, чорні демонстранти, до яких приєдналися різні білі екстремісти, почали грабувати крамниці і підпалювати авта. Старший поліційний інспектор Джеремі Савілла сказав у розмові з журналістами, що „подібних демонстрацій Лондон не бачив від часу масових протестів проти подушного податку". Брикстон, значну частину якого складають вихідці з країн Африки і Карайбського басейну, був ареною жорстоких сутичок між демонстрантами і поліцією в 1989 році, коли поранення дістали понад 300 осіб.

У СВІТІ

ПРЕДСТАВНИК МІНІСТЕРСТВА закордонних справ Китаю Чень Джань виступив з гострою критикою на адресу З'єднаних Стейтів Америки. На його думку, ЗСА „некоректно" себе повели у зв'язку з судом у Пекіні над відомим дисидентом Веєм Джінгшенґом, а також з затвердженням китайською комуністичною владою нового панчен-лами для тибетських буддистів. Коментуючи заяви Білого Дому та Державного департаменту і резолюцію Палати Репрезентантів, в яких засуджується чергову розправу над В. Джінгшенґом, китайський дипломат вимагає від американської сторони „негайно припинити дії, які підважують суверенітет Китаю і є грубим втручанням у його внутрішні справи".

Шановні Секретарі та Організатори УНС!

Членська кампанія 1995 року закінчується 22-го грудня. Тому аплікації нових членів прийматиме Головна Канцелярія тільки до 22-го грудня 1995 року.

Докладіть всіх старань, щоб виконати свої квоти та вислати аплікації вчасно, щоб вони дійшли до Головної Канцелярії не пізніше, як 22-го грудня 1995 року.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНС

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.
Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Що там, за порогом?

Не за горами — хвилююча зустріч. Ми ще не знаємо, що нас чекає, але віримо, що то має бути щось значуще, ґрандіозне. Подібні передчуття опановували людей перед приходом XX сторіччя. І воно справді виявилося особливим, тільки, на жаль, в негативному розумінні слова — особливо жорстоким та кривавим. А на цей раз поріг ще вищий: разом з теперішньою сотнею літ спливає друге тисячоліття, знамените нетьмяніючими світовими подіями і найпершою, найбільш визначальною з-поміж них — приходом Христа і виникненням Його Церкви.

Чим почнеться третє тисячоліття? Чи вдасться залишити по цей бік межі усі наші біди і вади? Чи є можливим, нарешті, усвідомити, що наша плянета така маленька і делікатна? Навіть якщо ми, її діти, її нації і раси, негайно візьмемося по-братерськи за руки, то все одно наші плечі зґинатимуться під тягарами ґльобальних економічних та екологічних проблем, під загрозою посух, повенів і землетрусів, під підступними хворобами та епідеміями. А до цих об'єктивізованих соціяльних лих, спричинених однобоким розвитком цивілізації, ми додаємо ще й специфічно людські хиби, індивідуальні та суспільні, збільшуємо ворожнечу у світі — й тепер він аж тріщить від різних незгод і протистоянь.

Серед сучасних геополітичних візій існує навіть така, що всі ми давно живемо в умовах третьої світової війни. Почавшись невдовзі по Другій, вона, щоправда, переважно мала назву „холодної", однак цим аспектом не обмежувалася. Згадаймо гонитву озброєнь, військову активність комунізму в Азії, Африці, Латинській Америці.

Знаменитою подією був розпад Совєтського Союзу, імперії зла, хотілося думати, що то відступило вже останнє зло, і що відразу настане ера загального миру і співпраці. Ні, не настала. Американський історик Джеймс Мейс, який уже декілька років живе в Києві, вивчив українську мову і заглибився в українську історію, осягає траґізм нашого сторіччя саме з погляду багатостраждального українського народу. Він, між іншим, каже: „Найбільше зло завжди приходить під маскою найбільшого добра". У цих словах — сутність третьої світової війни, що точиться ніби непомітно, але безперервно. Справді, наївно сподіватися, що зло, зазнавши поразки під однією маскою, не знайде собі іншої, зовні може навіть ще привабливішої. Придивімося до Росії з її шаленими спробами відновити втрачену імперію. Знову вона вдається до обіцянок нового раю, а там, де від неї відсахуються, вживає зброю. Це і є тиха, повзуча третя світова війна: не ллється кров у Кореї чи В'єтнамі, то ллється у Наґірному Карабаху, Грузії та Абхазії, Таджикістані, Чечні. Росія, навіть сьогоднішня, нібито демократична, далі залишається чинником нестабільности в світі, смертельною загрозою для щойно визволених націй, передусім для української, віками нищеної і великою мірою знищеної. А що там діятиметься завтра, коли щойно обрана Державна дума виявиться ще реакційнішою, коли вона викличе хаос у країні і цим спричинить прихід відповідного президента — генерала-реваншиста? В момент війни льокальні можуть набути тотального характеру.

Проте ми дуже любимо міти й особливо цей з них: розум, добро, здоровий глузд врешті-решт переможуть. І при цьому згадуємо, що існує ще й такий могутній засіб впливу на життя, як наука і техніка. Проґнози на третє тисячоліття — оптимістичні. Вчені обіцяють вже в 2001 році ефективну методу виявлення пістряка в такій його ранній стадії, коли можливе повне вилікування. В 2003 році успішно лікуватимуть АІДС, артеросклерозу, хворобу Альцгаймера та інші. Промислові і хатні відпади моментально перероблятиметься у будівельні матеріяли. Авта, завдяки впровадженню керамічних двигунів, будуть зовсім маленькі, але ще більш вигідні, ніж тепер. Запас пам'яті мікропроцесора збільшиться до 1 ґіґабайта, а час доступу до неї зменшиться до 1 наносекунди. Вже в 2007 році більшість жител діставатимуть електроенерґію від соняшних батерій. Біологічні водозберігаючі речовини допоможуть перетворити пустелі на зелені поля.

Але чи не є „неупереджена і об'єктивна" наука також мітом? Міжнародне футурологічне товариство в Римі нещодавно видало книжку Донелли і Денніса Медовзів, у якій стверджується, що для запевненого майбутнього треба зменшити кількість населення землі до одного більйона осіб. Оскільки багато країн з живими релігійними традиціями добровільно на це не згодяться, то слід запровадити „світову диктатуру", яка проводитиме „доцільну" політику. Отже, небезпечні не тільки ідеологічні міти, але й наукові, якщо жменька „мудрих" присвоїть собі право вирішувати за все людство.

Мирослав Семчишин

ФРОНТ САМООБОРОНИ НАЦІОНАЛЬНОЇ УКРАЇНИ

Пластично висловив цю істину у вступному слові Іван Драч: „Нас заганяють у темний тунель і кажуть шукати у ньому світла". Відкриваючи конгрес, він, зокрема, підкреслив, що інтеліґенція України (а це представники усіх верств працівників розумової праці, політичних партій, громадських, культурних, організацій національно-демократичного і патріотичного державного спрямування) нарешті скористалась невід'ємним правом боронити духові цінності нації і Конґрес має завдання розробити відповідні механізми впливу на правлячу владу. На особливу ролю української інтеліґенції у сучасній Україні звернула теж увагу у своєму виступі присутня на конґресі Марта Фаріон (вона очолює програму міст-побратимів Чикаґо і Києва): „Українська інтеліґенція повинна стати моральним проводом народу, повинна усвідомити собі свою ролю у побудові держави та, після століть чужої влади, допомогти народові відповісти на питання: „хто ми і ким ми хочемо бути".

Ще до проголошення Маніфесту і скликання Конґресу Української Інтеліґенції загальновідомий освітній діяч, секретар Ради Спілки Письменників України Анатолій Погрібний у своєму виступі на засіданні Президії СПУ між іншим стверджував: „Чи могли ми припускати, що на п'ятому році української державности усе ще житимемо у непогамованій тривозі, що замість зміцнення самостійности своєї держави, маємо наростаючу загрозу її втрати. Усі свої стривоження, протестації супроти тих державонищівних процесів, адресуємо насамперед Президентові, бо ж він гарант державної незалежности, він очолює урядову виконавчу гілку... Сьогодні є загроза збудувати Україну навпаки — Україну неукраїнську, до того ж злиденну і ожебрачену. В урядовому апараті є люди — вірні слуги колишній імперії, проросійської настанови, ненависні до українського національного відродження, це — шовіністи-обрусителі".

На адресу влади було висловлено багато гіркої правди про те, що у нас досі немає справжньої української держави, яка дбала б про українську мову, культуру, сприяла б розвиткові української духовости.

А ось кілька висловлювань провідних діячів — учасників конґресу:

„Сьогодні загальний стан української культурної сфери викликає тривогу і біль" (Іван Дзюба).

„Українська національна ідея не сприйнята на державному рівні" (М. Жулинський).

„Конґрес назрів давно. Давно не можна спокійно споглядати, як руйнуються наші святині, мова, культура, Церква, держава" (Ольга Бабій з Івано-Франківського).

Виступив на конґресі і колишній Президент Леонід Кравчук, стверджуючи, що „Дуже добре, що інтеліґенція України, яка розбудила народ до незалежности, сьогодні зібралась, аби порадитись, як торувати дорогу далі, як допомогти державній владі стати на державницькі позиції, щоби будувати Україну". А торкаючись національного аспекту, нехтуваного загалом в сучасній Україні, д-р Роман Яремійчук підкреслив: „Потрібно заборонити на території України користування атрибутами Комуністичної партії Совєтського Союзу. Посади в Уряді України повинні обіймати переважно українці, або представники нацменшин, котрі є виключно льояльні до української національної ідеї, національної атрибутики, мови, культури".

З доповіддю „Національна інтеліґенція і українська політика" на конґресі виступив голова Руху Вячеслав Чорновіл, в якій підкреслив появу двох публікацій, автори яких займають високі посади в адміністраційному апараті Президента і виробляють засади його зовнішньої і внутрішньої політики. Так, у книжці „Україна на порозі XXI століття" автори Дмитро Табачник і Д. Видрин пишуть: „Колишні ідеологеми, такі як: 'національна держава', 'відродження нації', 'розбудова держави' і т. п., які претендували на ролю загальнонаціональних, повністю вичерпались і дискредитували себе".

Ось де джерело, каже Чорновіл, того, що, на погляд Президента, „національна ідея не спрацювала". Автори згаданої книги пропонують орієнтуватись не на Европу, а на евразійський простір... А другий високопоставлений „чиновник", керівник служби з питань гуманітарної політики Василь Кремінь у статті „Росія, Україна і Білорусь" ставить питання: „Чи можливий слов'янський трикутник", і стверджує, що такий солженіцинський трикутник не тільки можливий, але й потрібний. Ось де генератори такого „державницького" мислення і всякі коментарі тут зайві.

Перший конґрес української інтеліґенції у Києві був справжньою маніфестацією провідних кадрів народу, що свідомі великої небезпеки, в якій опинилася Україна, вирішили заговорити на весь голос про те, де ми опинились на порозі нашого державного п'ятиріччя і що нас чекає? Такі конґреси заплянowano відбути у всіх областях України. В Тернополі вже відбувся такий конґрес ще 5-го листопада. З цього приводу проголошено теж маніфест, а в окремому Зверненні до Президента Л. Кучми читаємо: „Ми, учасники конґресу інтеліґенції Тернопільщини, підтримуємо і схвалюємо продекларований Вами курс на радикальні державотворчі реформи. Нам імпонує спрямованість зусиль виконавчої влади на інтеґрацію України в европейські економічні і політичні структури... Але хіба це природно, коли чиновник з президентської адміністрації самостійної України дає інтерв'ю мовою чужої держави? Хіба можна миритись з тим, що на бульварі ім. Т. Шевченка у Києві бовваніють ще пам'ятники катам України, примарам комунізму, що скрізь, у тому числі на президентському палаці, продовжує владарювати символіка неіснуючої держави?.. І чи можемо ми спокійно спостерігати, як продовжують звучати команди у наших Збройних Силах мовою держави, яка зазіхає на суверенітет України?

Дивує нас позиція Вашої підтримки Церкви, підпорядкованої Московському патріярхатові. Тож виникає питання: куди Ви нас ведете, під чиї символи і до яких ідеалів". Відповідь на ці драматичні, пронизані глибокою тривогою питання, дає нам стаття Олександра Шумілова, політолога з центру „Перспективи" в Києві, поміщена у Всеукраїнській православній газеті „Наша Віра" (редактор Євген Сверстюк) „Кому заважають українці". Під цим інтриґуючим заголовком чимало гіркого, але правдивого розказав нам Шумілов, а висновки його про те, де опинилась сьогоднішня Україна, доволі сумні і реалістичні: 1. Державна влада в Україні задеклярувала свій антиукраїнський характер; 2. Поняття „ми" і „вони" стали гіркою закономірністю; спершу тріюмфальний референдум, емоційна забарвленість нашого суспільства, ціла гама евфорії... А врешті — прийшло розчарування, а за ним апатія. Російське „політикум" відчайдушно протидіє становленню реальної, самостійної України і цьому допомагають правлячі кола Уряду і Верховної Ради. Існуюча влада взяла відвертий політичний курс на побудову української держави без участи свідомих українців. Державний апарат став ареною дій промислово-колгоспної номенклятури, яка ще з часів СССР утворювала хребет і м'язи колоніяльної адміністрації.

А в духовому аспекті, — читаємо далі, — все, що нам близьке і дороге, їм чуже і вороже! Про загальнонаціональне єднання мови немає. Суспільство в широких масах не тільки збідніле, почасти зденаціоналізоване. Ступнево мусить прийти процес пробудження. І тут саме у всій ширині пробивається роля української інтеліґенції, яка, як читаємо у вступній статті „Вечірнього Києва", покликана живити суспільство силою духа і правди; вона не тільки скаржиться на свою нинішню злиденність, але й заявляє про всю свою готовість дати нові імпульси духовности державотворчому процесові, дати суспільству нові ідеї. Феномен вже самої підготови до форуму інтеліґенції полягає, перш за все, в тому, що чи не кожен з нас майже фізично відчув особисту відповідальність перед історією. А заодно відчув і велику силу, енерґію, зримо посталого перед нами об'єднувального „ми"!

Євген Кальман

„Autopsy on an Empire"

Під таким заголовком при кінці 1995 року вийшла книжка американського амбасадора у Москві в роках 1987-91 Джека Метлака. В теперішнім часі Джек Метлак є професором міжнародних відносин в Колюмбійському університеті у Ню Йорку. Із своїм досконалим знанням російської мови, історії й культури Росії й Совєтського Союзу дипломат Метлак мав чудову нагоду спостерігати останні роки Ґорбачовської ери й останні подихи „імперії зла", як її тоді називав президент Роналд Реґен.

Перший розділ описує подію, що сталася у вечірню годину 25-го грудня 1991 року. Ґорбачов, вийшовши із своєї кімнати, перейшов через залю Кремля й вступив до великої залі, переважно призначеної для прийняття спеціяльних високодостойних гостей, але цим разом заповненої багатьма кореспондентами й телевізійними апаратами. Сівши у крісло, він оголосив: „Із цієї хвилини я кінчаю свою каденцію як президент Совєтського Союзу..." (правильніше це мало б звучати, що у зв'язку із крахом Совєтського Союзу пост президента є автоматично скасований). Промова його тривала приблизно двадцять хвилин, а повернувшись до своєї кімнати у Кремлі, його повідомили, що вже опустили червоний прапор із башти Кремля, а на місці його повісили трикольоровий прапор Росії. Отак закінчив своє існування Совєтський Союз, який своїм терором винищив мільйони невинних людей, в тому числі 7 до 10 мільйонів українців у жахливі роки штучно створеного голоду.

Далі автор повертається до весни 1987 року, коли він приїхав до Москви як амбасадор ЗСА. Як працівник американської амбасади, він був у Совєтському Союзі вже від 1961 року, об'їхав багато республік, мав офіційні й неофіційні зустрічі із високопоставленими особами в республіках.

У своїй праці автор коротко описує історію царської Росії, революцію, події в Україні в часах Української Центральної Ради в роках 1917-18. Нарешті приходять події 10-го березня 1985 року, смерть генерального секретаря Центрального комітету Комуністичної партії Черненка, метушня у Кремлі, великий секрет. Скликається надзвичайне засідання Центрального комітету. Один старший представник Центрального комітету Володимир Щербицький перебуває в Америці, у Сан Францісько, спеціяльно висилають літака, щоб привезти його до Москви. Це, між іншим, вперше американцям дало підставу до думання, що щось надзвичайне сталося. Нарешті наступного дня офіційно оголосили про смерть Черненка й про вибір нового генерального секретаря Ґорбачова.

Газети „Правда", „Ізвестія" й інші н а першій сторінці описали про вибір Ґорбачова, а на четвертій сторінці коротко подали про смерть Черненка.

В дуже короткому часі Ґорбачов робить деякі зміни у Центральному комітеті й в секретаріяті партії, вибрано Єльцина до секретаріяту партії, Шеварднадзе прийнято до політбюра, міністра закордонних справ Ґромика вибрано на голову держави, титул без портфеля, а Шеварднадзе зразу затверджують міністром закордонних справ. Ґорбачов підбирає своїх однодумців, щоб почати „перестройку" і „гласность". Ґорбачов нав'язує кращі зв'язки із капіталістичними країнами, зокрема з Америкою.

Автор Джек Метлак, американський амбасадор у Москві, є в центрі цих переговорів, часті зустрічі із Ґорбачовим, Шеварднадзе й іншими членами Центрального комітету. За кілька років перестройка довела до кутка, де вже виходу немає — економічна криза, нарешті ліквідація Центрального комітету, престиж Єльцина й кінець Ґорбачова й Совєтського Союзу. Цікаві історичні описи подій у балтійських країнах, заворушення в Закавказзі й азійських республіках, проголошення суверенітету у республіках й нарешті події, пов'язані із проголошенням самостійности у колишніх республіках.

Ми із захопленням читаємо про всі ці події, книжка надзвичайно цікава, а спеціяльно для нас, українців, які цікавляться подіями розвалу Совєтського Союзу й постанням самостійної України.

(Закінчення на стор. 3)

Ольга Кузьмович

ДЕ ЗАГУБИЛАСЯ ДОРОГА ДО ЛИТОВСЬКИХ ДРУЗІВ?

Довгими роками географічне поняття Литва будило в мені сердечну і приязну настанову до цієї невеличкої країни, яку, певно, ще з римських часів назвали „бурштиновим краєм". Відчуття того, що та країна вела себе гідно і приязно, визріло у мене ще тоді, коли в моїй родині стало відомо, що вуйко Євген Коновалець нарешті отримав пашпорт, а країною, що його видала, була власне Литва, яка відносно недавно вперше здобула незалежність і напевне тому мала зрозуміння для людини, яка все своє життя поклала на вівтар боротьби за незалежність своєї України. Отримавши пашпорт, він перестав бути тим „безпритульним" чужинцем, якого без цього важливого документу не хотіла прийняти під свій дах ні одна країна. Закінчилися скитання, розпочаті таємним вимушеним виїздом зі Львова на негостинний Захід. З якою радістю прийняв він і вся його родина простягнену в дружньому потиску руку литовських друзів, що не побоялися шаленого польського тиску, аби допомогти людині, яка стояла на чолі підпільної української визвольної організації.

Отак від наймолодших років вкарбувалося у мою пам'ять те, що литовці — добрі друзі і це переконання не змінилося в мене до сьогодні. Ця пеність, що була пов'язана з родинною традицією, закріпилася в останні роки, коли довідувалася, як непогамоване стремління до свободи і незалежности в Литві робило свій вклад у проголошення незалежности в Україні, а коли совєтська „махіна" танками намагалася покорити Вільнюс, на бетонних барикадах навколо литовського парляменту поряд з жовто-червоно-зеленими стали і наші жовто-блакитні прапори. Власне в таку страшну і доленосну хвилину можна було довідатися, що собою являє цей невеликий, але відважний і завзятий народ, з яким ми могли б іти і надалі рука в руку. Аж дивно, як та маленька в порівнянні з Україною нація, зі смаком втраченої незалежности на устах, змогла вперто чинити опір совєтському молохові, разом із своїми прибалтійськими посестрами Латвією та Естонією! Я мала нагоду чути багато розповідей тих людей, що „во время оно" дуже часто бували в Литві, старалися добре пізнати той цікавий у багатьох відношеннях край, і в тих мандрівках здобували собі справжніх друзів, а передовсім не аранжоване власть імущими порозуміння, в надії на визволення, бо вони з такою самою ненавистю ставилися до окупантів, як і українці.

Випадково побачивши в пресі (шкода, що неукраїнській) оголошення, яке запрошувало на виставку литовських мистців, проста цікавість потягнула мене аж у Бруклин відвідати цю мистецьку імпрезу, а одночасно пізнати там тих, що у Ню Йорку ділять подібну долю сотень т.зв. „нових еміґрантів" чи гостей з батьківщини. На дуже спокійній і романтичній вулиці, де зовсім не відчувалось близькости ославненої Бушвік, знайшли ми ошатний комплекс литовського культурного центру, що, як і всі подібні інституції, має великі та іншого призначення і розміру залі, а в пивниці їдальню, де що два тижні можна скуштувати чогось із справжньої національної литовської кухні. У великій залі ми застали добре розвішені картини, на постаментах скульптури. При вході відповідно виданий каталог та інформаційні буклети литовською і англійською мовами.

Дуже чемні і приємні господарі, довідавшись, що їхньою виставкою зацікавились українці, прийняли нас щиро і сердечно. З пояснень виникало, що більшість виставляючих мистців є вже мешканцями ЗСА, але є і такі, що були запрошені з Литви на цю виставку. Одним з таких гостей був присутній на залі широковідомий у світовому фотомистецтві литовський фотограф з Вільнюса Антанас Суткус, фотографічні роботи якого захоплюють не тільки високою технікою, але і глибокою тематикою. Його високомистецькі світлини вражають. Незвичним є схоплення розміру, бо певно всіх нюансів не годен був побачити у маленькому Розп'ятті з придорожної каплички, яке сто чи двісті років тому вирізьбив безіменний народний майстер. Несамовите враження справляють фотографії незвичайної Христової Гори з-під міста Шауляй, знаної не тільки в Литві, а й поза її межами.

Кожен, хто потрапить в це місце, має принести і залишити там свій хрест і з щирою молитвою за порятунок чи оздоровлення. Мене запевнив мій співвідвідувач зі Львова, що бачив там хрести, принесені аж з України з подяками за порятунок. Вся гора і довколішній простір заставлені і закладені хрестами, тисячі молитов полинуло з уст тих, хто приніс сюди свій хрест, благаючи Всевишнього сповнити їх молитви. Із розмови зі Суткусом виникає, що для нього тепер найважливішим моментом у творчості є фіксація облич своїх співвітчизників там, вдома, і тут, на еміґрації, аби з того, що встигне схопити своїм апаратом, виник портрет нації. Каже,

Одна із мистецьких світлин А. Суткуса.

що мусить поспішати, аби схопити передовсім тих, що колись творили її цвіт, а тепер відходять безповоротно.

В загальному у виставці бере участь 25 мистців, а діяпазон їхньої творчости широкий, в більшості, однак, вони працюють в ділянці модерного мистецтва. За вийнятком чотирьох осіб, усі виставляючі живуть у ЗСА переважно від 1991 року. У каталозі читаємо у вступі: „Ми є третьою хвилею еміґрантів з Литви, різного віку та соцпоходження. Але ми збираємося тут в метрополії світу, щоб продовжувати литовську традицію наших предків, і нашими талантами, нашою працею хочемо, щоб ім'я Литва було відоме у широкому світі..."

(Закінчення на стор. 3)

Генеральний консул України пояснює

У листі до редакції „Свободи", копії якого вислано до інших українських газет в Америці, до голів обидвох централь та СУА, генеральний консул України в Ню Йорку Віктор Крижанівський, відкликаючись на вістку в „Свободі" з 11-го листопада 1995 року п. з. „Святкування роковин Жовтневої революції", твердить, що в днях 7—8-го листопада ц. р бюро генерального консуляту в Ню Йорку було відкрите і його працівники обслужили понад 50 осіб, а багато більше обслужено телефонічно, незважаючи на автовідповідач, який відгукувався на телефон „Свободи".

Генеральний консул В. Крижанівський пригадує, що Верховна Рада України досі не скасувала згаданих свят. Він стверджує, що генеральний консулят України закритий, крім вікендів, в Дні Незалежности України (24-го серпня) та у всі офіційні свята ЗСА. — **Ред.**

ПОМЕР М. ПАНКЕВИЧ

Ню Йорк. — Тут у понеділок, 18-го грудня 1995 року, на 67-му році життя помер після коротької недуги Микола Панкевич, колишній член УПА, футболіст УСК Ню Йорк, а в роках 1989–92 працівник В-ва „Свобода".

ВИСТУПАЮЧИ НА ПРОГРАМІ „Зустріч з пресою" телевізійної мережі Ен-Бі-Сі в неділю, 17-го грудня, сенатор Роберт Дол, сказав, що не думає беззастережно підтримувати заборону абортів. Ця його зміна поглядів відразу викликала гостру реакцію від республіканських консерватистів і значно підкреслила ідеологічні розбіжності внутрі Республіканської партії. Це також уможливило його республіканським суперникам закинути йому пожертвування принципів для політичних користей.

Кобзарський вечір у Пармі

В рамках кобзарського семінару — курсу, на який з'їхалися до Парми юні бандуристи з різних місцевостей ЗСА і Канади, 24-го листопада, у п'ятницю, в залі ім. Патріярха Йосифа, УКЦеркви Покров Пресвятої Богородиці в Пармі відбувся унікальний кобзарський вечір. В ньому виступили: Марко Фаріон, брати Олег і Тарас Махлаї, Надя Тарнавська та жіноче тріо „Дівчта в кухні". Мав виступати й Олег Созанський, бандурист з України, та цьогорічний лавреат конкурсу ім. Людкевича, але через бюрократичні еміграційні формальности не зміг приїхати з Канади.

З приємністю зазначимо, що всі вищезгадані артисти— це молоді люди, професійні і з високою освітою: Марко Фаріон — доктор-дентист із Детройту, Тарас Махлай - д-р медицини з Клівленду, Олег Махлай — „новоспечений" д-р правничих наук із Колюмбусу, Надя Тарнавська — абсольвент музичної школи при Кейз Вестерн університеті в Клівленді. Приємно, що молоді професійні люди, мимо своїх щоденних обов'язків, знаходять час, енергію, а над усе любов популяризувати мистецтво кобзарства серед чужомовного й українського населення. Вони є носіями і подвижниками не лише музики й співу, а й наших древніх традицій, історії, рідного коріння.

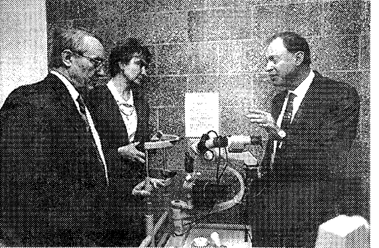
Кобзарство вже з давніх часів в Україні поширилося і було рушійною силою в стремлінні народу до звершення ідей незалежности. Кобзарі оспівували наш біль, трагедії, історичні по-дії. Тому й були так переслідувані нашими ворогами.

Кобзарське мистецтво сьогодні конструктивно і швидко відроджується так в Україні, як і в діяспорі. Брати Махлаї — Олег, Тарас та Ігор — є активними членами славної капелі бандуристів ім.Шевченка, а Марко Фаріон є її вокальним басом-солістом. Капеля, до речі, успішно гастролювала по різних місцевостях України, ЗСА, Канади, Европи й Австралії. Душею і промотором згаданого тут вечора, як і багатьох подібних, є Олег Махлай, надійний і талановитий співак-музика, який у капелі бандуристів ім. Шевченка є заступником диригента, маестра Володимира Колесника.

Кобзарський вечір у Пармі офіційно відкрив Олег Махлай, який і про-вадив уміло й дотепно програмою. Він привітав слухачів і заповів виступ Марка Фаріона, який відспівав при власному акомпаньяменті на бандурі „Думу про Хмельницького". Марко диспонує гарним, сочистим басом, в нього добра дикція та інтерпретація. Вміло грає на бандурі, подібно до інших згаданих артистів, є викладачем кобзарства на щорічних курсах. З черги виступила Надя Тарнавська, котра відспівала при акомпаньяменті на бандурі „Думу про синів" та „Ой ти місяцю", а також зіграла „Адажіо". Опісля знову виступив Марко Фаріон, а також Надя Тарнавська та Олег і Тарас Махлаї. Всі вони співали легко, без зайвого форсування, згармонізованими голосами. Можна пожалкувати лише, що вечірка не була як слід розрекламована і слухачів було небагато. На кінці програми всі солісти і бандуристи за - грали на бандурах могутньо та бравурно „Гомін степів" Григорія Китастого. Взагалі весь репертуар був цікавий і кольоритний. Почато концерт думами, після яких слідували пісні різних жанрів: релігійні, історичні, сентиментально-носталгійні та жартівливі. Весь дохід з концерту призначений на дальший розвиток кобзарства в ЗСА та Канаді. Хочеться побажати молодим бандуристам-співакам дальших успіхів у їх конструктивній праці і ще раз виступити з подібним концертом, але вже в більшій залі і при ширшому форумі слухачів. Щасти Боже на будуче!

Д-р Володимир Боднар

Окулісти з України у Філядельфії

Нещодавно Пенсильванійський колеж окулістики гостив у себе урядовців Охорони Здоров'я України та підписав формальний договір забезпечити вишколом окулістичних спеціялізацій, офтальмологів України. На світлині (справа) д-р Ейбрагам Гонен, директор програм колежу в Европі та на Близькому Сході, пояснює процедуру як робити аналізу д-рові Николаєві Сергієнкові, головному офтальмологові Міністерства Здоров'я України, і д-р Наталії Денисюк, координаторові української програми.

„Autopsy..."

(Закінчення зі стор. 2)

Книжка має 800 сторінок й на цих сторінках дуже й дуже часто читаємо історичні факти, прихильні думки й поради про Україну й для України.

Англійською мовою книжка називається: „Autopsy on an Empire" by Jack F. Matlock, jr., Random House.

Особи, які цікавляться історією розвалу Совєтського Союзу і з його руїн росту самостійних держав, а спеціально України, повинні прочитати цю надзвичайно цікаву розвідку американського амбасадора.

Діяльність І-го Відділу СУА

Річні загальні збори І-го Відділу СУА відбулися 26-го листопада 1995 року.

Голова, Лідія Магун, відкрила вже 71-ші загальні річні збори нашого Відділу, привітавши всіх присутніх членок та представницю від Окружної Управи — Ірину Стецьків.

Однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять померлих членок.

Голова ствердила правосильність зборів, та відчитала порядок нарад, який прийнято одноголосно.

Головою зборів вибрано Ганю Сєрант а секретаркою — Стефанію Семущак.

Після затвердження Номінаційної комісії та прочитання протоколу із попередніх річних загальних зборів, звітували Управа те референтки Відділу про свою працю протягом цілого року. Наш Відділ тепер нараховує 75 членок.

Завдяки двом Культурно-освітнім референткам, — Іванні Мачай та Наталії Мітрінзі, Відділ має цікаву програму.

Як що року, наш Відділ відбув святочну просфору яку вела Іванна Мачай. Протягом року, вона відчитала реферат „Олена Стенанівна-Вояк і Науковець", дві гуморески та доповідь про вартість лікувальних рослин і ме-ду, для нашого здоров'я.

Наталія Мітрінґа, на Свят-вечірній гостині Відділу відчитала реферат „Бог предвічний родився днесь", та спогад про злуку 22-го січня 1919-го року східних і західних земель в одну суверенну Українську державу, і власний вірш — „Любіть Україну". На сходинах Відділу вона виголосила реферат „Тарас Шевченко-борець за правду й волю", Великдень — свято безмежної любови", та свій вірш „І Воскрес Христос",

Референтка суспільної опіки, С. Вацик і Е. Гарайда, вислали потребуючим в Україну 12 пакунків.

Відділ вислав грошову допомогу: до Югославії для отця Овада, на навчання священників в Україні — через єпископа Василя Лостона, „Бабусі", для старечого дому у Бразилії, на машину для обрібки каміння в селі Демне в Україні, на переїзд дітей із східних областей України до Галичини у різдвяний час, щоб їх обзнайомити з українськими святочними звичаями, та на медичну допомогу потерпілим в Чорнибилі. Ми вислали в Україну три (3) примірники журналу „Наше Життя", а чотири (4) „бабусям" в ЗСА та у Бразилії.

Разом, на згадану грошову допомогу Відділ видлив 1,000.00 дол.

Наші референтки фестивалю К. Папуга і С. Сусь, при допомозі господарської референтки Д. Кріль і імпрезової — Д. Мудрої, та усіх членок зорганізували нашу участь у фестивалі біля церкви св. Юра, що приносить нам велику частину фондів для добродійної діяльности Відділу.

Відділ є членом Українського Музею і цього року подарував на будову Музею 500.00 дол. Членки Відділу подарували до крамнички музею 40 дрібних речей а музейна референтка Анна Натина, від себе подарувала писанки і серветки.

Дуже часто, наші членки відзначують свої важливі родинні події у Відділі в крузі наших членок. І так — П. Сусь, з нагоди вінчання своєї доньки і приход на світ внука від її сина, щедро гостила членок. Марія Качунь та її муж Василь, відсвяткували 50-ліття свого вінчання, гостиною для членок Відділу підчас одних сходин. З цієї нагоди ювіляти Качуні подарували на потреби Українського Музею 100.00 дол. а Відділ від себе ще 100.00 дол. Крім цього присутні членки додатково зложили на Український Музей ще 250.00 дол.

Наш Відділ вже довгі роки підтримує Український Музей і у своєму звіті, голова подала до відома що дотепер наш Відділ подарував на потреби Українського Музею 10,000.00 дол.

Маємо стипендиста на теології в Римі. Три членки нашого Відділу плятять стипендії студентам у Бразилії. За почином нашої голови Лідії Магун, її син д-р Ігор Магун платить одну стипендію в Україні. Разом, наш відділ виплатив на стипендії 1,450.00 дол.

І-ий Відділ точно вивязується з усіх обов'язків щодо Головної і Окружної Управ. Відділ має 100 відсоткову передплату журналу „Наше Життя". У 1995-тім році вісім (8) членок увійшли до Окружної Управи Ню Йорку. Наші членки чисельно беруть участь у всіх імпрезах Окружної Управи, Засвічення ялинки, Дня союзянки, та інших.

Голова, Лідія Магун, всюди гідно репрезентує наш Відділ. Через довгі роки вона успішно провадить працю Відділу. Під її проводом ми мали нагоду зробити багато доброго.

Голова Контрольної Комісії Леся Гой, ствердила точність касових книг та висловила скарбничці Стефанії Гуменюк, признання за взірцеве ведення діловоства та довголітню безкорисну працю

Представниця Окрижної Управи Ірина Стецьків, привітала Відділ із 70-літтям існування. Вона висловила своє захоплення численною участю членок та працею нашого Відділу.

Після уділення абсолюторії уступаючій Управі, вибрано нову Управу на 1996-ий рік. Головою знову переобрано Лідію Магун.

Софія Костюк

ДЕ ЗАГУБИЛАСЯ...

(Закінчення зі стор. 2)

Які близькі нам ці слова і як відразу ми знайшли спільну мову з господарями виставки, немов із довгознаними друзями. Моє перше запитання було, чому немає у нас, між українською громадою і литовською, постійного зв'язку, чому довідуємося про їхні імпрези з російськомовного щоденника. Організатори виставки, довідавшись, що працюю у „Свободі", віддали нам ще більшу увагу, запрошуючи залишитися на товариський вечір, на жаль, нам треба було їхати.

Але все ж в день закриття виставки ми відвідали Литовський культурний центр і ще раз купили декілька мистецьких фотографій Суткуса. Наші нові литовські приятелі обіцяли повідомляти про свої культурні імпрези і старатися нав'язувати контакти. Це була неділя і по церкві поз'їздилися литовці на закриття і учту в їдальні, що зовсім нагадувала щодо йоти добре знану картину з життя української громади. Більшість парафіян — люди старшого віку, всі майже знайомі зі собою. Опісля так, як у нас, позасідали у їдальні, але не за вареники, а їхні литовські смаколики. Тут вже переплітались старші із молодшими, виразно недавно прибулими, що шукали і зв'язків, порад і допомоги. Нас прощали теплі усмішки і побажання швидкого побачення.

А мені далі не сходила з думки давня історія з литовським пашпортом, а з цим питання, чому ми — природні друзі та союзники — тут, на чужині, не знаходимо до себе шляху?

ВПРОДОВЖ ОСТАННІХ П'ЯТЬОХ років Каліфорнія зазнала цілий ряд природних і економічних невдач, почавши від землетрусів, повеней, вогнів і всяких расових заворушень до економічного занепаду, що виявився найсильнішим від часу великої депресії 30-их років. Одначе згідно з найновішими даними все це, спогади минулого, бо ріст запотребовання на працю зріс на 2.3 відсотка у порівнянні до загально крайового зросту 1.5 відсотка, і все це завдяки розривковій індустрії, виробництву заванцованої технології та міжнародній торгівлі. Економісти передбачають, що вже на початку наступного року тих втрачених 525,000 місць праці через занепад будівництва житлових приміщень і повітряно- військової індустрії, буде поповнено.

Ділимося сумною вісткою, що 28-го листопада 1995 р.відійшла у вічність

бл. п.

ОЛЕНА КОСТЕЦЬКА

родом з Києва.

ПОХОРОННІ відправи відбудуться в четвер 21-го грудня 1995 р. о год. 1-ій по пол. на українському православному цвинтарі в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишила в смутку:
мужа — ОЛЕКСАНДРА
батька — ГРАШОВА
та багато друзів і приятелів.

Вічна їй пам'ять!

У глибокому смутку повідомляємо рідних і знайомих, що 10-го грудня 1995 р. на 76-му році життя дочка рогатинського краю, моя дорога ДРУЖИНА

бл. п.

МАРІЯ САВІЛ'ЯН

відійшла в царство духа предків рідних.

Спи, вірна доню матері України. Нехай твоєму тілові буде легкою американська земля, а душа твоя нехай спочиває в лоні наших славних предків.

ПОХОРОН відбувся 13-го грудня 1995 р. о год. 2-ій по пол., в Мишиґан, на цвинтарі Ніколс Віллі Розегілл.

Залишила в глибокому смутку:
мужа — МИРОСЛАВА
доню — НАДЮ з мужем ПЕТРОМ
сестер — ГАННУ з родиною в ЗСА
— КАТЕРИНУ з родиною в Україні
— ЯВДОКІЮ з родиною в Україні
та багато близьких і рідних в Україні.

Міжнародна наукова конференція „Павел Йозеф Шафарик і славістика"

Цього року весь слов'янський світ відзначив 200 років з дня народження видатного вченого-славіста, уродженця східної Словаччини, Павла Йозефа Шафарика. До святкування залучився і Пряшів, в якому знаходяться чотири факультети Університету ім. Шафарика (філософський, педагогічний і два теологічні — православний і греко-католицький). Саме цей університет, разом з Матицею словацькою, Словацькою академією наук та міжнародним комітетом славістів, від 25-го до 30-го вересня ц.р. влаштував Міжнародну наукову конференцію на тему Павел Йозеф Шафарик і славістика, в якій взяло участь біля 80 славістів із всіх слов'янських країн, ЗСА та Німеччини.

Україну на цій конференції представляли: академік Василь Німчук із Києва, який зачитав доповідь „П. Шафарик та українська мова", професор Ужгородського університету Микола Зимомря („П. Й. Шафарик в німецькій критиці 40-60 років XIX століття") та проф. Олександер Тараненко з з Києва („Новий академічний словник української мови та його місце в слов'янській лексикографії").

Із пряшівських українців у роботі конференції брали участь Микола Штець („Шафарик про старослов'янську і церковнослов'янську мови") та Юрій Кундрат („Шафарик і поема „Єретик" Т. Г. Шевченка"). Із русистів — Михайло Вархола розглянув зв'язки Шафарика з українським і російським славістом Ізмаїлом Срезневським, а Ольга Гузій — кореспонденцію П. Й. Шафарика з російськими славістами. Серед учасників конференції значне зацікавлення викликала доповідь пряшівського історика М. Данилака „Шафарик і українці". В ній автор простежив еволюцію поглядів на Шафарика і Україну. Цікаво відзначити, що Шафарик спочатку усіх українців, від Азовського моря до Карпат називав „руснаками", пізніше „малоросами" та „русинами". Правда, вживав він і термін „украйнці". Українців він вважав самостійним східнослов'янським народом із самобутньою мовою та культурою. До таких самих висновків дійшов і Петро Женюх у доповіді „Шафарик і русини". І він визнав, що термін „русини" в розумінні П. Й. Шафарика був синонімом до пізнішої назви „українці".

Української проблематики в наукових працях П.Й. Шафарика торкалися й інші доповідачі, що розглядали його загально слов'янські зацікавлення, і наукові роботи, зокрема: Фердинанд Уличний, Дйонізій Дюрішин, Душан Чаплович, Станіслав Шматлак, Франк Вольман, Людмила Лаптєва, Рудольф Крайчович, Шимон Ондруш, Ян Михалек, Сузанна Профантова, Маріянна Седлакова, Павол Мачала та кілька інших.

Складовою частиною конференції було і засідання Міжнародного комітету славістів, на якому Україну представляв академік Віталій Русанівський. Головною точкою засідання було ухвалення програми 12-го Світового з'їзду славістів, який відбудеться у Кракові влітку 1998 року.

Під кінець конференції у Пряшівському краєзнавчому музею було відкрито виставку „П. Й. Шафарик — зірка першої величини". Її організатором була Матиця словацька в Мартині. На виставці, яка потриває до кінця жовтня, представлено цілий ряд оригінальних документів. Вона експонувалась вже у Мартині та Братиславі, а з Пряшіва помандрує у Прагу, Новий Сад, Будапешт та інші міста. З нагоди конференції Наукова рада Університету ім. Шафарика надала проф. Франтішекові Мікові (уродженцю с. Липани, Пряшівської округи) та академікові Олегові Трубачову звання почесних докторів наук. Сорок науковців було нагороджено пам'ятними медалями П. Й. Шафарика.

У п'ятницю, 29-го вересня, учасники конференції відвідали рідне село П. Й. Шафарика Кобелярово та брали участь у відкритті меморіяльної дошки П. Й. Шафарика у Рожняві.

Конференція була дуже добре зорганізована і, в загальному пройшла на високому науковому рівні, на чому має головну заслугу голова організаційного комітету Павол Петрус, декан філологічного факультету, Фердинанд Уличний та завідуючий кафедрою словацької літератури Імріх Вашко.

П. Й. Шафарик був першим вченим, який в рамках своїх наукових праць про етногенезу слов'ян довів, що українці (русини) є вповні сформованим слов'янським народом зі всіми ознаками самобутньої культури. Саме за те високо поважав його Тарас Шевченко, присвятивши йому поему „Єретик", у вступі до якої написав:

Слава тобі, любомудре,
чеху-слов'янине,
Що не дав ти потонути
в німецькій пучині нашій
правді [...]
Слава тобі, Шафарику,
вовіки і віки,
Бо звів єси в одно море
слов'янські ріки!

На превеликий жаль, українці є єдиним народом „слов'янського моря", на мову якого і по цей день не було перекладено жодної праці П. Й. Шафарика. В умовах, коли Україна нарешті стала самостійною й незалежною державою, таке ставлення до спадщини одного з давніх її фундаторів не можна виправдати ні тристалітнім поневоленням, ні сучасною економічною скрутою, ні часто повторюваним поясненням, що українці можуть користатися російськими перекладами усіх творів П. Й. Шафарика.

Микола Мушинка,
Пряшів, Словаччина

П О В І Д О М Л Е Н Н Я

для членів 266-го Відділу, Н.Й.

З днем 1-го січня 1996 р. обов'язки секретаря 266-го Відділу перебирає новий секретар

ВОЛОДИМИР КРИВУЛИЧ.

Просимо членів звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі і вплачувати вкладки на адресу:

Mr. Walter Krywulych
112 Florida Ave.
Amsterdam, NY 12010
(518) 842-4761

У глибокому смутку повідомляємо, що в середу 22-го листопада 1995 р. в Чикаґо, Ілл. по тяжкій недузі упокоївся в Бозі на 50-му році життя

бл. п.

адвокат

ЮРІЙ ЯЦКІВ

ПОХОРОН відбувся в суботу 25-го листопада 1995 року з катедри св. о. Миколая в Чикаґо, Ілл. на парафіяльному цвинтарі.

Залишені в смутку:

дружина — КЕТІ
дочка — АЛЕКСАНДРА
мама — ІРЕНА
брат — ІГОР з дружиною ОКСАНОЮ і дітьми НАТАЛЕЮ СОРСІ з мужем АНДЖЕЛОМ, МАРКОМ і ТАМАРОЮ
стрийна — ПЕЛАГІЯ
кузени — МАРІЙКА ВЕБ, МИКОЛА і МИХАЙЛО з родинами, ІРЕНА СТЕКЛЕР і МАРІЯ ГОЛ з родинами
родина в Україні і Польщі.

Вічна йому пам'ять!

ЕКЗЕКУТИВА...

(Закінчення зі стор. 1)

інші. Відвідав Асоціяцію єврейських організацій і общин України, головою якої є колишній в'язень Сибіру Йосиф Зісельс, зустрівся з головою Асоціяції Юдаїки України Леонідом Фінберґом. Разом із Стефою Харченко, заступницею голови Товариства Українсько-Жидівських Зв'язків, відвідав головного рабина Києва й України Якова Блайха, який навчився говорити українською мовою. Він сказав, що в жидівських школах в Києві вчать української мови і навіть співають український національний гимн. Виступав з доповіддю для єдиної жидівської організації Єврейська Рада України, головою якої є Ілія Лєвітас. Виступав із словом на вечорі в честь Валерія Марченка, який загинув в совєтськім концтаборі. На вечорі відзначено медалею Мирослава Мариновича. Мав зустріч з міністром закордонних справ Геннадієм Удовенком і заступником міністра Володимиром Хайдогієм. Теж зустрічався з Борисом Олійником, головою Комісії зовнішніх справ у Верховній Раді. 3-го жовтня в будинку Центральної Ради відбулася презентація книжки Стахіва „Крізь тюрми, підпілля і кордони" з участю великої кількости журналістів, депутатів і інтеліґенції. Про книжку появилося багато похвальних рецензій в пресі. „Вечірній Київ" з 24-го жовтня помістив рецензію чи радше інтерв'ю з Миколою Цвірком п. з. „Ще організовуючи українське підпілля в окупованому Донбасі, я зрозумів: тоталітаризм будь-якого забарвлення люди не сприймають". „Українське слово з 12-го жовтня 1995 року, стаття Г. Фединця п. з. „Осмисливши історію, творити майбутнє", у якій дописувач підкреслив вартість книжки, як про це згадували численні промовці на презентації — І. Драч, Михайло Слобошпицький, Осип Зінкевич, Роман Купчинський, Юрій Іхтіяров, Катерина Криворучко і Михайло Горинь. Рецензії були теж в „Кієвскіх Вєдомостях" і в інших журналах та газетах.

Ю. Іхтіяров їздив в Україну. В Чернівцях репрезентував УАКРаду на посвяченні пам'ятника Буковинського Куреня. В Києві взяв участь у покладенні вінків коло пам'ятника жертвам Бабиного Яру і у Панахиді на могилі Олени Теліги. Брав участь у першому засіданні української інтеліґенції, що відбулося в Спілці Письменників України, де був складений Маніфест української інтеліґенції. Брав участь у презентації книжки Є. Стахіва і згадав там про активність Стахіва в УАКР. Мав зустріч з І. Драчем і М. Слабошпицьким про українську культуру і передав їм 2,000 дол на перевидання книжки Роберта Конквеста „Жнива смутку" — від Комітету відзначення 4-ої річниці незалежности України у Філядельфії. Відвідав „Монтісорі", школу в Києві, і університет „Києво-Могилянська Академія", де зустрівся з В. Брюховецьким. Був присутній на конференції про Україно-американські відносини 1917–95 років, у якій брали участь проф. Я. Пеленський, перший амбасадор ЗСА в Україні Роман Попадюк, перший амбасадор України до ЗСА Олег Білорус, Володимир Забігайло та інші. На запрошення Л. Підпалого і Г. Перевертаного відвідав Адміністрацію Президента, де у той час відбувалося важливе засідання у справі державної безпеки. У засіданні брали участь Г. Удовенко, В. Шмаров, Ґорбулін, Д. Табачник та інші.

Відвідав Верховну Раду, де зустрічався з Л. Кравчуком, І. Плющем, М. Жулинським, В. Мулявою, Л. Лук'яненком, П. Мовчаном та іншими депутатами.

9-го жовтня мав 40-хвилинну зустріч з амбасадором Вілліямом Міллером і говорили про діяльність діяспори в ЗСА і про громаду у Філядельфії.

Прочитано надісланий звіт голови Метропольного Дітройту Зенона Васильковича. Управа відділу відбула три засідання, на яких широко дискутовано проблему переговорів і справу бюра у Вашінґтоні. Вирішено підтримати справу бюра у Вашінґтоні і переслати суму 1,000 дол. та закликати членство підтримати цю акцію фінансово. Голова переслав до редакції листа, спростовуючи деякі раніше - друковані публікації з мильними інформаціями, що тепер лише бюро УККА репрезентує українців. Відносно переговорів висловлено невдоволення, що у так важливій справі не було консультації з Екзекутивою, або Президією Екзекутиви. Престиж нашої організації на цьому потерпів. Управа і членство очікують теж рішучої відповіді на зневажливого листа голови УККА д-ра А. Лозинського.

Ігор Ґавдяк звітував про діяльність бюра УАКР у Вашінґтоні. Ствердив, що російські організації роблять політичну роботу з американською амбасадою і втягають до цього американські чинники. Держить листовний і телефонічний контакт з чинниками американського Уряду і ці контакти поширюються відколи бюро УНС у Вашінґтоні перестало існувати. Пише листи до преси. Брав активну участь і промовляв на відзначенні 4-ої річниці незалежности України в Конґресі 20-го вересня ц. р. Разом з представниками української громади брав участь у кількох зустрічах з чинниками Державного Департаменту і Аґенції міжнародного розвитку. Взяв участь 3-го листопада у прийнятті в амбасаді України прем'єра України Євгена Марчука, а також у прийнятті теж в амбасаді, де разом з амбасадою, Міжнародна фундація виборчих систем вітали делеюацію від Верховної Ради, Верховного Суду та Центральної виборчої комісії України.

Іван Олексин повідомив, що дістав повідомлення від української амбасади у Вашінґтоні про відзначення 10-ої річниці чорнобильської катастрофи. Подав їм свої пропозиції до програми відзначення. Зверталися до УБС за допомогою „Червона рута" із Криму.

Д-р Б. Шебунчак звітував про засідання Президії Екзекутиви СКУ. Фінансовий стан СКУ дальше слабий, пожертви не напливають, як колись. Думають звернутися за допомогою до кредитівок. Нема належних фондів оплачувати канцелярію. Двоє людей, які на емеритурі, помагають безкоштовно в канцелярії. Про можливість відкриття канцелярії в Києві більшість членів за тим, щоби її не відкривати, бо нема на це фондів. Цю справу доручено перевірити д-рові Б. Шебунчакові від УАКР і д-р А. Лозинському від УККА. Покищо справа не вирішена, бо не дістали кошторису, на якому могли б будувати свої рішення.

У. Дячук ствердила, що залишається приблизно шість місяців до дати10-річчя катастрофи в Чорнобилі і пропонує з ініціятиви УАКР створити громадський комітет, повідомити УККА і також звернутися до безсторонніх організацій, щоби вступили до цього комітету. Амбасада вестиме свою діяльність від імені українського Уряду, а ми як громадяни Америки.

Михайло Нич звітував про виступ ансамблю співу і танків Міністерства Внутрішніх Справ України у Філядельфії. Підготовляє виступ ред. Віктора Терена з Києва. Запропонував, щоби УАКРада стала членом ЗУАДК.

Андрій Ластовецький подав деталі про бенкет в честь президента Л. Кучми.

Відносно створення одної централі, Екзекутива вважає, що базою для евентуальних переговорів мусить бути начерк статуту для нової централі. У зв'язку з цим обрано статутову комісію у складі О. Труш і В. Сохан.

Андрій Шевченко подав фінансовий стан. Стан каси на день 15-го листопада: на Бюро у Вашінґтоні — 17,125.07 дол., Моні маркет — 12,518.34 дол., Фонд Відродження України — 15,779.22 дол., Фонд Українського Голокосту — 11,483.65 дол., разом 56,906.28 дол. Прибутки за звітний період — 29,465.01 дол., видатки — 30,587.19 дол., недобір — 1,122.18 дол.

Володимир Процик взяв участь з делеґацією УАКР, УККА і безсторонніх організацій у зустрічі з міністром закордонних справ Г. Удовенком і порушив справу відносин України з Ватиканом, а зокрема приїзду Папи в Україну. Удовенко запевнив, що відносини добрі, але відвідини Папою України ще передчасні з уваги на релігійні ускладнення. Разом з представниками УККА і безсторонніх організацій взяв участь у пресовій конференції в амбасаді України в ООН, яку скликав представник України в ООН А. Зленко, і порушив справу вжити необхідних заходів, щоби американська преса не промовчувала відвідин Президента Л. Кучми. Брав участь у комітеті підготови в пошану Л. Кучми в Ню Йорку. Як член делеґації УАКР, взяв участь з представниками УККА і безсторонніх організацій у зустрічі з Президентом Л. Кучмою в готелі Валдорф-Асторія перед бенкетом і просив Президента, як і минулого року, трактувати дивізійників в Україні на рівні усіх ветеранів Другої світової війни.

Делеґовано І. Олексина і В. Сохана репрезентувати УАКР на з'їзді Української Всесвітньої Координаційної Ради в Києві.

Прийнято до Екзекутиви нового члена Юрія Савицького, який буде представником від Асоціяції Українців в Америці.

Схвалено дотації: „Червона рута" — 1,000 дол., „Кримська світлиця", — 1,000., Кримська школа — 1,000 дол., відтворення резиденції гетьмана Богдана Хмельницького в Чигирині — 1,000 дол., „Літературна Україна" — 500 дол., і „Східній Часопис" — 500 дол., разом 5,000 дол.

Чергові наради Екзекутиви намічено на 3-го лютого 1989 року.

Екзекутива закликає членів і прихильників УАКРади вирівняти свої річні вкладки та залучити добровільні датки на всесторонню працю УАКРади.

Святочні відзначення 70-ліття СУА в Кергонксоні

89-ий і 95-ий Відділи СУА в Кергонксоні, Н.Й., відзначили 70-ліття заснування Союзу Українок Америки 12-го листопада 1995 року полуденком в залі „Веселки“ на Союзівці.

Заля святочно прибрана, на сцені красувалась емблема СУА, а з обох боків напис 70-ліття. З лівого боку були виставки творчих членок обох відділів. З 95-го Відділу на одному стенді були розвішані суконки роботи Уляни Крижанівської з примінюванням українських взорів у вишиванню на суконках від малої дівчинки до дорослої жінки. На другому — малюнки Уляни Гайдар. На столі розкладені писанки роботи Марти Паш-Цюваник. На інших стендах розвішані ориґінальні тканини Зеновії Гулей з 89-го Відділу. На столах лежали альбоми фотографій з праці обох відділів. З правого боку був головний стіл. При вході до залі удекоровували усіх членок Управ обох відділів китичками гвоздиків.

Свято почалося о 12-ій годині дня після відправи Молебня за здоров'я членок СУА у церкві Пресвятої Трійці отцем парохом Володимиром Заяцем. Полуденок відкрила голова 89-го Відділу Анна Слободян українською мовою, а голова 95-го Відділу Мар'яна Заяць англійською, та передала Євгенії Рубчак ведення програмою. Є. Рубчак попросила о. пароха відмовити молитву і поблагословити страви. Вшановано померлих союзянок вставанням з місць і хвилинною мовчанкою. Потім відспівали гимн Союзу Українок Америки та випили тост за здоров'я всіх союзянок.

По полуденку ведуча програмою представила сидячих за головним столом: Ольга Денисенко — довголітня пресова референтка 89-го Відділу, Лідія Яців — виховна референтка 89-го Відділу і зв'язкова СФУЖО, Надія Савчук - голова Окружної Управи Ню Йорк, пані-матка Ольга і о. парох В. Заяць, Мар'яна Заяць — голова 95-го Відділу і інж. Мирон Заяць, Анна Кравчук — голова Союзу Українок Америки, Анна Слободян, голова 89-го Відділу і полк. Данило Слободян, Павлина Олексів - перша голова 89-го Відділу і вчителька школи українознавства, Дарія Хухра - почесна членка 89-го Відділу, Аґнес Хоманчук — довголітня скарбничка 89-го Відділу, Михайлина Баран — колишня секретарка 89-го Відділу і представниця до Окружної Управи, Євгенія Рубчак— музейна референтка 89-го Відділу. Відтак ведуча програмою попросила до слова А. Кравчук, голову СУА, яка перш за все поздоровила всіх присутніх з 70-літтям СУА, а 89-ий Відділ з 30-літтям. Розказала про перебіг наймаркатніших подій у розвитку праці СУА, а також 4-ої Світової конференції ООН в Китаю. Підкреслила, що вперше Україна мала повну делеґацію, як незалежна країна. Діяспора була представлена СФУЖО і СУА. Голова СФУЖО Оксана Соколик мала доповідь під назвою „Екологічні нещастя і їх наслідки на жінок і дітей“. Ця дискусія зробила велике враження на присутніх та була прийнята і зареєстрована на конференції.

Після доповіді виступив хор „Золотий гомін“ під дириґентурою д-ра Олега Волянського та проспівав: „Зашуміла ліщинонька“ — народна пісня, гармонізація Миколи Леонтовича, „Над Прутом, у лузі“ — композитора Ізидора Вербицького, „Гей, Карпати, рідні гори“ —в'язанка гуцульських пісень, обробка Дмитра Котка. Треба зазначити, що жіноча частина хору складається майже в цілості з членок 89-го Відділу.

Тетяна Кузьмин, членка 89-го Відділу, рецитувала. Ще до рецитації подала вступ до творів: до поезії Лесі Українки „Contra Spem spero“ і Ольги Дучимінської вірш „Ми довго йшли принижені, незнані“. Привіти: Микола Оприско від кредитівки і дарунок 250 дол., Братство Св. Володимира — Стефан Орловський, Надія Савчук - від Окружної Управи, Н. Й., Зеновія Бундзяк — від Управи УККА, Михайло Баб'юк — дарунок 50 дол. Були писемні привіти.

На закінчення ціла заля відспівала національний славень „Ще не вмерла Україна“

Комітет 89-го і 95-го Відділів сердечно дякує громадянам, що так численно прибули, щоб разом відзначити 70-ліття СУА. Дохід призначений на медичну допомогу дітям Чорнобиля і на Український Музей в Ню Йорку.

Ольга Денисенко

Франція...

(Закінчення зі стор. 1)

Франція, Люксембурґ, Голляндія і Німечина. Згодом до них приєдналися Італія, Еспанія, Греція і Португалія. Нею передбачалося, що кордони між 15 европейськими державами будуть відкритими. Шість країн відкрили свої кордони ще у березні цього року.

Франція все відкладала підписання угоди щодо кордонів і спостерігачі передбачають, що цього вона не зробить і тепер, під час під час зустручі учасників угоди в бельгійському місті Остенді.